

Puur

Eerste druk, juni 2012

© 2012 Niek Zewald

Coverillustratie: Jip Zewald

Opmaak cover en binnenwerk: Free Musketeers B.V., Zoetermeer

Eindredactie: Ineke Slob – PROAS, Arnhem

ISBN: 978-90-484-2487-0

NUR: 312

Uitgever: Free Musketeers, Zoetermeer

www.freemusketeers.nl

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zonodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (I) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (II) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

PUUR

NIEK
ZEWALD

*Voor mijn vader, mijn vriend
Wat maakt het leven mijn moeite waard... mensen zoals jij*

*Op het kastje tegen de muur van de achterkamer staat je foto
Iedere avond kijk ik naar je ogen
Ze zijn half open
Ze zeggen me "het is goed", of "beter van niet"
Dat wist ik al, maar zo blijf ik altijd een kind van mijn vader.*

Ik was achtendertig toen jij overleed. Dat was zonder meer de meest ingrijpende gebeurtenis in mijn leven. Normaliter houd ik er niet van om termen te gebruiken waarmee een continuüm wordt afgesloten. Het leven laat zich nu eenmaal niet eenvoudig beschrijven in uitersten. De dood doet dat wel, ze is onherroepelijk.

Jouw dood was voor mij een heel bijzondere ervaring. Enerzijds het verdriet, het verlies, anderzijds de warmte, de saamhorigheid die ermee gepaard ging. Mede hierdoor heeft de dood voor mij een heel andere betekenis gekregen. Het lugubere, het angstige is eraf. Het is alsof je mij deze heel wezenlijke levensles als laatste boodschap nog mee wilde geven toen je stierf. Je bent hiermee tot aan het einde in alles een voorbeeld, een vader voor me geweest. Mijn vader, mijn vriend. Wat een prachtig en nastrevenswaardig levensdoel staat mij te wachten, opdat mijn kinderen later hetzelfde over mij kunnen zeggen.

Hoofdstuk 1

Heel bewust schakelde hij van de drie naar de vier. De anders zo routinematige handeling werd intens beleefd, zoals eigenlijk alles op dit moment. Hij had liever een automaat gehad, maar die was niet voorhanden. Verder was alles perfect. Met vlakke hand volgde hij de contouren van het dashboard en kon niet wachten op de eerste poetsbeurt. Dat was nog wat overdreven nu, alles blonk bij de aflevering. Ieder knopje glom en het leer rook naar nieuw. Een fraaie bos bloemen op de achterbank. Hoorde hij nou wat, een tik, een rammel? Het zal wel wennen zijn, net als de eerste nacht in een nieuw huis. Misschien toch even laten nakijken bij de eerstvolgende beurt.

Bas denkt terug aan zijn eerste rit in een echte Volvo. Illegaal en naast zijn vader. Het ging erg goed bij het afrijden en hij had zich er zo op verheugd. Die ene ingreep werd hem fataal. Zijn vader wachtte hem op en gaf hem de sleutels. Een klein stukje en alleen vandaag. Het voelde heerlijk. Zoals nu.

Langzaam draait Bas de weg naar het kasteel in. Vanaf dat moment voelt hij eigenlijk al dat hij er is. Eerst langs de prachtige vijver waarop ze in de winter zo dikwijls schaatsten. Vervolgens langs de manege. Twee fraai geklede mensen staan langs de kant. Of hij voor de bruiloft van Hans en Francien komt. Nou nee, niet direct, hij moet naar de begraafplaats verderop. Met een welgemeend maar ongemakkelijk excuus proberen ze hun gezichten weer wat op te vrolijken om de volgende passanten aan te spreken. Zo had de ceremoniemeester zich het welkom van de gasten niet voorgesteld in zijn draaiboek. Hopelijk komen de volgende bezoekers wel

voor het feest. Over het wildrooster en dan bergopwaarts, net even het bos in. Zijn auto parkeert hij stevast op dezelfde plek. Er ligt gelukkig geen glas vandaag. Bas blijft zich erover verbazen wat mensen bezielt om spullen van anderen te vernielen en sowieso bij een plek als een begraafplaats. Alsof de boosheid bij terugkomst en het aanzien van een auto zonder zijruit en autoradio je minder verdrietig stemt. Zinloos en gewetenloos.

Zijn hand gaat door het zwaar gecarbolineumde hekwerk. De schuif is eraf, er is nog iemand. Wel vreemd overigens dat deze schuif alleen van binnenuit te openen is. Je zou toch zeggen dat er meer mensen van buiten komen dan dat er bewoners op uit gaan.

Eerst een klein stukje zandpad en dan de kleine kiezels. “Stond die er de vorige keer nou ook al?” Iedere keer ziet hij weer wat nieuws, wat overigens niet wil zeggen dat het er nog niet was. Dikwijls ontdekt hij dat pas wanneer hij het daar later met iemand over heeft. “Nee joh, afschuwelijk, zo’n steen zou ik nooit gekozen hebben, veel te zwart, veel te groot!”

Erg vlot gaat het niet naar boven. In dat opzicht ziet Bas de gelijkenis met zijn vader. Soms puffend of hijgend een bultje op. Hoe vaak hebben ze niet gedacht dat dit een keer fout zou gaan. Het drukte wel een zeker stempel op de uitjes die ze met de hele familie hadden, zeker als het er op leek dat ze te laat zouden komen. De factor tijd heeft altijd een grote rol gespeeld in het gezin van Bas. Op afspraken – welke dan ook – kom je op tijd. Dat impliceerde voor zijn vader en voor hen allemaal, dat ze altijd zeer ruim van te voren moesten vertrekken.

Al om tien uur stonden ze bij de hekken van de toegang tot de veerboot bij Hoek van Holland. Strak vooraan, nog geen boot te bekennen. Dat kon ook niet, want deze moest waarschijnlijk

nog vanaf de overkant vertrekken. Maar zij stonden er, hen kon niets meer gebeuren. Het was soms heel sfeerbepalend hoe ver de vader van Bas daarin ging. Achteraf kon en mocht er om gelachen worden. Op het moment van vertrek liever niet.

Bij daadwerkelijk te laat komen was de spanning voelbaar. Meestal was dat in situaties waarbij de organisatie niet in zijn vaders handen lag of onvoldoende rekening was gehouden met allerlei onvoorziene omstandigheden. Dikwijls werd zijn vader hierbij in zijn opvattingen gesterkt en dan liet hij dat duidelijk merken. Met zijn slechte conditie mochten ze eigenlijk geen rekening houden, maar tegelijkertijd maakte iedereen zich er zorgen om. Klagen deed hij niet, de koffer, de tas, hij zou ze zelf dragen, al mochten ze de inspanning wel duidelijk zien en horen.

Na het laatste pad rechtsaf en dan door tot bijna het einde van het laantje. De hoge steen torent eigenlijk al van onderaan boven alles uit. Is dat symbolisch? Wellicht. Zijn vader was iemand die niet alleen graag gezien werd door erg veel mensen, maar bovendien – in al zijn bescheidenheid – opviel in alles wat hij deed. Dat zat ‘m niet enkel in de hoogte van zijn functies, maar het lag vooral aan de wijze waarop hij dat deed. Er kwam wel iemand binnen. Hij respecteerde een ieder, ongeacht zijn of haar afkomst, dat was zijn kracht, naast de humor waarmee hij door het leven ging. Vreemd, maar ook weer zeer kenmerkend waren de rollen die hij daarin vervulde. Een topfunctie in het bedrijfsleven, bestuursfuncties in het maatschappelijke, maar ook bij het Carnaval. Grote verschillen, maar daarbinnen toch ook weer iets bindends, iets gemeenschappelijks. Puur is het woord dat hierbij het beste past. Zijn vader was puur in al zijn rollen. In alles bleef hij wie hij was, in alles bleef duidelijk herkenbaar zijn persoon aanwezig. Hierdoor brachten deze rollen hem waarschijnlijk ook zelden tot nooit in conflict. Hij was op dat moment ook de directeur, hij was de voorzitter, was de clown.